

**Briuselis, 2024 m. gruodžio 17 d.
(OR. en)**

16925/24

**SUSTDEV 132
ONU 152
ENV 1230
DEVGEN 209
AG 201**

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2024 m. gruodžio 17 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 16513/24

Dalykas: Europos Sąjunga jau peržengė Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo
pusiaukelę: politikos suderinamumas darnaus vystymosi labui siekiant
paspartinti pažangą įgyvendinant DVT
– Tarybos išvados (2024 m. gruodžio 17 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados „Europos Sąjunga jau peržengė Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo pusiaukelę: politikos suderinamumas darnaus vystymosi labui siekiant paspartinti pažangą įgyvendinant DVT“, kurias Taryba patvirtino 2024 m. gruodžio 17 d. įvykusiame 4072-ame posėdyje.

Europos Sąjunga jau peržengė Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo pusiaukelę:

**POLITIKOS SUDERINAMUMAS DARNAUS VYSTYMOSI LABUI SIEKIANČI
PASPARTINTI PAŽANGĄ ĮGYVENDINANT DVT**

TARYBOS IŠVADOS

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA

1. *DAR KARTĄ PATVIRTINA*, kad Europos Sąjunga (ES) ir jos valstybės narės tebėra tvirtai įsipareigojusios visapusiškai ir veiksmingai įgyvendinti Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir jos 17 darnaus vystymosi tikslų (DVT) tiek vidaus, tiek išorės veiksmuose, taip pat kituose svarbiuose daugiašaliuose susitarimuose ir priemonėse įtraukiu, įrodymais pagrįstu, į veiksmus orientuotu bei ateities perspektyvomis grindžiamu būdu, ir *PAKARTOJA*, kad ES ir jos valstybės narės yra įsipareigojusios siekti politikos suderinamumo darnaus vystymosi labui;
2. *PAKARTOJA*, kad ES ir jos valstybės narės tvirtai remia Jungtines Tautas ir laikosi JT Chartijoje įtvirtintų principų, taip pat stiprins pastangas visuose tarptautiniuose forumuose skatinti taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką ir teisinę valstybę, daugiašališkumą, pasaulinę taiką, teisingumą ir stabilumą, taip pat demokratiją, visuotines žmogaus teises, lyčių lygybę ir DVT įgyvendinimą, laikydamosi principo nė vieno nepalikti nuošalyje, kaip dar kartą patvirtinta 2024–2029 m. ES strateginėje darbotvarkėje. Šiuo atžvilgiu *DAR KARTĄ PATVIRTINA* ankstesnėse Tarybos išvadose¹ išdėstytus įsipareigojimus ir raginimus, skirtus Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimui;

¹ „Tvari Europos ateitis. ES atsakas į Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m.“ (dok. ST 10370/17), „Siekiant vis darnesnės Sąjungos iki 2030 m.“ (dok. ST 8286/19), „Sukurti tvarią Europą iki 2030 m. Iki šiol padaryta pažanga ir tolesni veiksmai“ (dok. ST 14835/19), „Visapusiškas požiūris siekiant sparčiau įgyvendinti JT darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. Tobulinamasis atkūrimas po COVID-19 krizės“ (dok. ST 9850/21), „Europos Sąjunga Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo pusiaukelėje: transformacinių pokyčių valdymas ir pažangos spartinimas visais lygmenimis“ (dok. ST 11084/23) ir „Darbotvarkės iki 2030 m. plėtojimas, kad būtų pasiekti tikslai. DVT pritaikymo vietos kontekstui paspartinimas“ (dok. ST 15939/23).

3. *PABRĖŽIA*, kad nors jau peržengėme Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo pasauliniu lygmeniu pusiaukelę, dar esame toli gražu nepasiekę DVT, kaip matyti iš neseniai parengtos darnaus vystymosi tikslų ataskaitos². Be to, *PABRĖŽIA* savo susirūpinimą dėl to, kad ES lygmeniu tikslai nėra įgyvendinami tinkamu tempu, o pastaraisiais metais netgi pastebėta regresija, kaip nurodyta Eurostato 2024 m. stebėsenos ataskaitoje dėl pažangos siekiant DVT³, todėl *RAGINA* Komisiją priimant kitą darbo programą tinkamai atsižvelgti į šiuos regresijos atvejus, kad būtų daroma pažanga siekiant DVT tiek ES viduje, tiek už jos ribų;
4. taip pat *PABRĖŽIA* savo susirūpinimą dėl kumuliacinio neigiamo dėl klimato kaitos, taršos ir biologinės įvairovės nykimo kilusios trejopos planetos krizės poveikio, lėtėjančio klimato politikos veiksmų įgyvendinimo tempo, didėjančios rizikos sveikatai, aplinkai ir socialinei apsaugai dėl taršos, sutrikdyto visuotinio vandens ciklo, miškų naikinimo, dykumėjimo ir žemės degradacijos, pasaulinės apsirūpinimo maistu ir mitybos saugumo krizės, biržos prekių kainų šuolių ir didėjančios skurdo bei nelygybės rizikos visame pasaulyje, nes visa tai daro poveikį moterims, mergaitėms ir ypač pažeidžiamiausiems asmenims, visų pirma šalyse, kuriose socialinės apsaugos sistemos yra nestabilios, taip pat tose šalyse, kuriose kyla ir kartojasi konfliktai arba kyla grėsmės;
5. *AKCENTUOJA*, kad taika yra viena iš pagrindinių darnaus vystymosi sąlygų: ES ir jos valstybės narės smerkia visų rūšių agresiją ir tebėra itin susirūpinusios dėl visame pasaulyje vykstančių konfliktų, ir *PAKARTOJA*, kad pagarba žmogaus teisėms, jų apsauga ir naudojimosi jomis užtikrinimas yra labai svarbūs siekiant su socialiniais, ekonominiais ir aplinkos aspektais susijusio darnaus vystymosi, todėl *PRIPAŽIŪSTA*, kad tarp DVT ir tarptautinės žmogaus teisių teisės esama tvirtos tarpusavio priklausomybės ir sąsajų, kaip pažymėta daugelyje JT Žmogaus teisių tarybos rezoliucijų ir JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro ataskaitų⁴.

² 2024 m. ataskaita dėl darnaus vystymosi tikslų, <https://unstats.un.org/sdgs/report/2024/>.

³ Darnaus vystymasis Europos Sąjungoje: stebėsenos ataskaita dėl pažangos siekiant DVT ES kontekste – 2024 m. leidinys. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-flagship-publications/w/ks-05-24-071>.

⁴ Įskaitant <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g19/338/40/pdf/g1933840.pdf>.

SIEKDAMA STIPrintI POLITIKOS SUDERINAMUMĄ DARNAUS VYSTYMOŠI LABUI, EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA

6. *PALANKIAI VERTINA* 2024 m. Aukšto lygio politinio forumo darnaus vystymosi srityje ministrų deklaraciją, ypač daug dėmesio skirdama ministrų ir aukšto lygio atstovų įsipareigojimui skubiai įgyvendinti žmonėms, planetai, klestėjimui, taikai ir partnerystei skirtų veiksmų plano – Darbotvarkės iki 2030 m. – viziją bei tikslus, ir visų atitinkamų subjektų paraginimui geriau spręsti DVT tarpusavio sąsajų, sinergijų ir kompromisų klausimus, taip pat šalutinio poveikio⁵, visų pirma besivystančioms šalims, klausimą, taip didinant politikos suderinamumą darnaus vystymosi labui⁶;
7. taip pat *PALANKIAI VERTINA* aukščiausiojo lygio susitikimo dėl ateities rezultatus, t. y. Ateities paktą, Pasaulinį skaitmeninį susitarimą ir Deklaraciją ateities kartoms, kurie yra esminiai žingsniai siekiant toliau stiprinti daugiašalį bendradarbiavimą, kad būtų patenkinti dabartinės bei būsimų kartų poreikiai ir apsaugoti jų interesai, ir *PALANKIAI VERTINA* tai, kad valstybių ir vyriausybių vadovai pripažino, jog darnus vystymasis trimis aspektais yra ir visada bus vienas iš pagrindinių daugiašališkumo tikslų⁷;

⁵ Šalutinis poveikis yra tarpvalstybinis nacionalinių vartojimo, gamybos ir prekybos modelių, taip pat finansų rinkų poveikis kitų šalių darniam vystymuisi. Šis poveikis apima aplinkos, socialinį ir ekonominį, saugumo ir su valdymu ir (arba) finansavimu susijusį šalutinį poveikį. Neigiamas šalutinis poveikis yra, pavyzdžiui, išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, netausus vandens ir žemės išteklių naudojimas arba prastos darbo sąlygos pasaulinėse tiekimo ir vertės grandinėse.

<https://sdgtransformationcenter.org/spillovers>.

⁶ Ministrų deklaracija, priimta 2024 m. Ekonominės ir Socialinės Tarybos aukšto lygio segmento sesijoje ir 2024 m. Aukšto lygio politiniame forumo darnaus vystymosi srityje, surengto globojant ECOSOC, kurio tema „Darbotvarkės iki 2030 m. stiprinimas ir skurdo panaikinimas daugelio krizių metu: veiksmingas tvarių, atsparių ir novatoriškų sprendimų įgyvendinimas“. <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n24/227/44/pdf/n2422744.pdf>.

⁷ Ateities paktas, https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/sotf-pact_for_the_future_adopted.pdf.

8. *PABRĖŽIA*, kad ypač svarbu stiprinti politikos suderinamumą darnaus vystymosi labui visose vidaus ir išorės politikos srityse, kad būtų veiksmingai reaguojama į sudėtingus iššūkius, su kuriais susiduriama ES konkurencingumo srityje, kaip nurodyta pastarojo meto pranešimuose, kuriuos parengti paprašė Europos Komisija: M. Draghi pranešime⁸, E. Letta pranešime⁹ ir S. Niinistö pranešime¹⁰. Iš esmės politikos suderinamumas darnaus vystymosi labui didina darnaus vystymosi iniciatyvų veiksmingumą, efektyvumą bei įtraukumą ir padeda laikytis sisteminių metodų, kuriais gaunama geresnių rezultatų žmonėms, planetai ir klestėjimui. Derinant pastangas ir daugiausia dėmesio skiriant įvairių DVT tarpusavio sąsajoms, užtikrinant politikos suderinamumą darnaus vystymosi labui siekiama kuo labiau sumažinti neigiamą šalutinį poveikį bei kompromisus ir kuo labiau padidinti teigiamas sinergijas, kartu prisidedant prie DVT pritaikymo vietos kontekstui vykdant daugiapakopį valdymą, kaip nurodyta 2023 m. lapkričio 27 d. Tarybos išvadose (dok. ST 15939/23)¹¹. Visapusiškai šalinant pagrindines iššūkių darnaus vystymosi srityje priežastis, didinant atskaitomybę, stebint pažangą siekiant DVT ir skatinant įtraukius bei dalyvaujamuosius valdymo procesus, būtų skatinamas politikos suderinamumas. Politikos suderinamumas vystymosi labui taip pat atlieka itin svarbų vaidmenį įgyvendinant politikos suderinamumą darnaus vystymosi labui, nes taip sprendžiamas mūsų politikos poveikio kitų subjektų vystymuisi klausimas. Taip pat *PABRĖŽIA*, kad perėjimas nuo linijinės prie žiedinės ekonomikos, kurios pagrindas – integruotas ekonomikos modelis, gali suteikti ekonomiškai perspektyvių, aplinkos atžvilgiu tvarių ir socialiai teisingų sprendimų, taip didinant atsparumą ir skatinant įtraukumą, ir šiuo tikslu *PALANKIAI VERTINA* Budapešto deklaraciją dėl naujo Europos konkurencingumo susitarimo, kurioje Komisijos prašoma pateikti Žiedinės ekonomikos aktą.

⁸ Europos konkurencingumo ateitis – Europos konkurencingumo strategija, https://commission.europa.eu/topics/strengthening-european-competitiveness/eu-competitiveness-looking-ahead_en.

⁹ Enrico Letta, *Much more than a market* („Daug daugiau nei rinka“), <https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf>.

¹⁰ *Strengthening Europe's civil and military preparedness and readiness* („Europos civilinės ir karinės parengties ir pasirengimo stiprinimas“), specialiojo patarėjo S. Niinistö pranešimas, https://commission.europa.eu/topics/defence/safer-together-path-towards-fully-prepared-union_en.

¹¹ Darbotvarkės iki 2030 m. plėtojimas, kad būtų pasiekti tikslai. DVT pritaikymo vietos kontekstui paspartinimas (dok. ST 15939/23), <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15939-2023-INIT/lt/pdf>.

9. *PABRĖŽIA*, kad reikia spręsti politikos suderinamumo darnaus vystymosi labui klausimą siekiant skatinti dialogą su kitų sudėčių Taryba, kartu išvengiant veiksmų dubliavimosi, ir koordinuoti veiksmus su Europos institucijomis ir įstaigomis, pavyzdžiui, Europos Parlamentu, Europos Komisija, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu ir Regionų komitetu, siekiant teikti į veiksmus orientuotą indėlį, kad būtų paspartinta pažanga tiek vidaus, tiek tarptautiniu lygmeniu. *PALANKIAI VERTINA* Komisijos techninės paramos priemonės (TPP) programos vaidmenį remiant politikos suderinamumą darnaus vystymosi labui vykdant valdymo reformas ir valstybės pareigūnų mokymo programas valstybių narių lygmeniu ir *MANO*, kad valstybių narių veiksmai šioje srityje siekiant pažangos yra vertingi;
10. *PRIMENA*, kad Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimas yra bendra atsakomybė, o tam reikia tvirtos nacionalinės atsakomybės ir nuolatinio bei prasmingo visų suinteresuotųjų subjektų ir dalyvių, visų pirma regioninių ir vietos dalyvių ir vyriausybių, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės, privačiojo sektoriaus, akademinės bendruomenės, moterų ir jaunimo dalyvavimo. *PRIPAŽIŪSTA*, kad darnų vystymąsi galima pasiekti tik taikant integruotą, sistemingą, holistinį, visus valdžios lygmenis ir visą visuomenę apimančią požiūrį, kuriuo galima padidinti visuomenės informuotumą ir paskatinti kolektyvinius bei darnius veiksmus visais lygmenimis, taip pat atsižvelgiant į tarptautines gaires ir rekomendacijas, pavyzdžiui, UNEP 17.14.1 DVT vertinimo sistemą, 2019 m. EBPO rekomendaciją dėl politikos suderinamumo darnaus vystymosi labui, JT koalicijos „Local2030“ iniciatyvą ir kitą nacionalinę patirtį šioje srityje;
11. *PABRĖŽIA*, kad svarbu veiksmingai naudoti finansinius išteklius, kuriuos reikia sutelkti iš visų šaltinių, visų pirma privačiąsias investicijas, siekiant remti darnų vystymąsi ir klimato srities veiksmus. Šiuo atžvilgiu *PALANKIAI VERTINA* pastangas reformuoti tarptautinę finansų struktūrą, kad būtų sustiprintas darnaus vystymosi finansavimas, atsižvelgiant į aukščiausiojo lygio susitikimo dėl ateities rezultatus ir kitas iniciatyvas šiuo atžvilgiu, pavyzdžiui, Paryžiaus paktą dėl žmonių ir planetos, *PAKARTOJA* Europos Sąjungos ir jos valstybių narių įsipareigojimą svariai prisidėti prie ketvirtosios tarptautinės vystymosi finansavimo konferencijos, kurią numatoma surengti 2025 m. Ispanijoje ir kuri bus itin svarbi galimybė nustatyti prioritetinius veiksmus, kuriais būtų padedama panaikinti išteklių, reikalingų skurdui, badui ir nelygybei panaikinti, trūkumą, ir paspartinti visų DVT įgyvendinimą iki 2030 m. Šiuo atžvilgiu taip pat *PABRĖŽIA*, kad itin svarbu skatinti sutelkti vidaus išteklius vystymosi finansavimui, kaip nustatyta Adis Abebos veiksmų darbotvarkėje, ir *PAKARTOJA* ES valstybių narių įsipareigojimą siekti, kad Pasaulio bankas sėkmingai atliktų Tarptautinės plėtros organizacijos 21-ąjį papildymą (IDA21);

12. *PRIPAŽISTA* itin svarbų finansavimo vaidmenį siekiant DVT. Labai svarbu finansavimo mechanizmus ir strategijas rengti taip, kad būtų skatinamas politikos suderinamumas įvairiuose sektoriuose ir lygmenyse, išnaudojant politikos suderinamumo darnaus vystymosi labui pastangų sinerginį potencialą. Siekiant ES lygmeniu remti politikos suderinamumą darnaus vystymosi labui, reikėtų modeliuoti ir išmatuoti indėlį į DVT ir Europos finansinio programavimo įgyvendinimo sistemas, įskaitant Europos sanglaudos politikos priemones. Taip pat *AKCENTUOJA* iniciatyvų pagal ES tvaraus finansavimo sistemą svarbą siekiant daugiau privačiojo sektoriaus finansavimo skirti DVT;
13. *PABRĖŽIA*, kad svarbu priimti įrodymais pagrįstus sprendimus ir rinkti duomenis bei suteikti prieigą prie jų nesukuriant papildomos administracinės naštos, siekiant suprasti DVT tarpusavio sąsajas, remti bendrą statistiką bei mokslškai pagrįstą sprendimų priėmimą ir savo ruožtu toliau integruoti politikos suderinamumo darnaus vystymosi labui pastangas. Todėl *PRIPAŽISTA* pagrindinį oficialiosios statistikos vaidmenį rengiant kokybiškus, laiku pateikiamus, patikimus ir suskirstytus duomenis, taip pat daugialypes statistikos srities įžvalgas, kurios yra gyvybiškai svarbios pagal esamos praktikos principus formuojant holistinę ir integruotą politiką. Šiuo atžvilgiu *PRIPAŽISTA* Eurostato naujausioje metinėje ataskaitoje pateiktą ES vartojimo šalutinio poveikio pasaulyje vertinimą ir toliau *RAGINA* Eurostatą nuodugniai peržiūrėti vidaus veiksmų poveikį šalyse partnerėse, visų pirma labai pažeidžiamose šalyse, įskaitant mažiausias išsivysčiusias šalis ir mažas besivystančias salų valstybes, kaip numatyta 17.14 DVT. Todėl *PALANKIAI VERTINA* 2024–2033 m. Tarptautinį mokslų dešimtmetį siekiant darnaus vystymosi, paskelbtą JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija 77/326, ir 2023 m. Visuotinio darnaus vystymosi ataskaitą, kurios tikslas – apibendrinti pagrindinius transformatyviuosius pokyčius, reikalingus atsižvelgiant į šešis atskaitos taškus (žmogaus gerovę ir pajėgumus, tvarią ir teisingą ekonomiką, maisto sistemas ir sveiką mitybą, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą energetikos srityje ir galimybę visiems naudotis energija, miestų ir priemiesčių plėtrą ir pasaulinius bendrus aplinkos išteklius). Taip pat *PALANKIAI VERTINA* JT klimato kaitos konferencijoje (COP28) atliktą pirmąjį bendros pažangos įvertinimą, kuriame išsamiai apibūdinta pasaulinė klimato politikos veiksmų padėtis, ir IPCC šeštąjį vertinimo ataskaitą, kurioje apibendrinamos turimos žinios apie klimato kaitą, jos plataus masto poveikį ir riziką, klimato kaitos švelninimą ir prisitaikymą prie jos. Todėl *PRIMYGTINAI RAGINA* visas Šalis imtis tolesnių veiksmų ir atspindėti pasaulines pastangas, dėl kurių susitarta Sprendime dėl bendros pažangos įvertinimo, sparčiai ir plačiu užmoju įgyvendinant ir plečiant nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus, kurie pagal Paryžiaus susitarimą turi būti pateikti gerokai prieš COP30;

14. remdamasi esamais įsipareigojimais, nustatytais Sutartyse ir Europos konsensuse dėl vystymosi, taip pat svarbiu Europos žaliojo kurso indėliu, *PABRĖŽIA*, kad reikia skubiai kolektyviai daryti pažangą įgyvendinant šiuos politikos suderinamumo darnaus vystymosi labai elementus, kad darnus vystymasis ir Darbotvarkė iki 2030 m. taptų ES valdymo pagrindu:
- 14.1 darnaus vystymosi aspekto integravimas: integruoti Darbotvarkę iki 2030 m. ir jos DVT į Susitarimo įgyvendinimą įtraukiant visus tris darnumo aspektus į politikos planavimą, plėtojimą, įgyvendinimą ir vertinimą atitinkamose kompetencijos srityse. Tai turėtų apimti gebėjimų stiprinimo ir mokymo iniciatyvų, įskaitant praktinius seminarus ir dalijimosi žiniomis platformas politikos formuotojams, teikimą, siekiant kaupti ekspertines žinias ir skatinti politikos sinergijas bei integruotus požiūrius tiek ES, tiek nacionaliniu lygmenimis. Užtikrindami, kad atitinkama politika būtų darni ir reikšmingai prisidėtų prie DVT įgyvendinimo, galime veiksmingai įtraukti darnaus vystymosi aspektus į visas susijusias politikos sritis visais lygmenimis atitinkamose kompetencijos srityse;
- 14.2 integruotas planavimas, programavimas ir koordinavimas: nustatyti, stiprinti ir kurti integruoto planavimo, programavimo ir koordinavimo visose atitinkamose politikos srityse mechanizmus ir priemones. Tam, be kita ko, reikia šalinti izoliuotumą ir skatinti sektorių bendradarbiavimą, taikant strateginio prognozavimo metodą siekiant užtikrinti, kad politika ir veiksmai dėl visų DVT būtų darnūs ir suderinti su darnaus vystymosi strategijomis, jei jų yra. Tai reiškia, kad prie darnaus vystymosi reikia pritaikyti ir politikos ciklą;
- 14.3 politikos poveikio vertinimai: labai svarbu reguliariai ir sistemingai vertinti politikos ir programų bei jų įgyvendinimo poveikį DVT. Tai apima, kai aktualu, *ex ante*, *in itinere* ir *ex post* vertinimą, galimas sinergijas, kompromisus, kumuliacinį poveikį ir nenumatytas pasekmes, įskaitant neigiamą šalutinį poveikį įvairiems sektoriams ir šalims partnerėms, kad būtų sudarytos sąlygos priimti pagrįstus sprendimus ir būtų skatinamas integruotas planavimas bei suderinamumas. Geresnio reglamentavimo sistemoje pateikiama tvirtų gairių ir priemonių rinkinys, skirtas poveikio vertinimui ES ir nacionaliniu lygmenimis;

- 14.4 politikos suderinamumo stebėseną ir ataskaitų teikimas: puoselėti patikimus stebėsenos ir ataskaitų teikimo mechanizmus, kad būtų galima stebėti pažangą veiksmingai siekiant užtikrinti politikos suderinamumą darnaus vystymosi labui, remiantis 17.14.1 rodiklių sistema. Tai apima reguliarių politikos suderinamumo rodiklių vertinimą, spragų ir iššūkių nustatymą, stebėsenos sistemų tobulinimo skatinimą ir dalijimąsi išvadamis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kad būtų skatinamas pagrįstas sprendimų priėmimas ir didesnė atskaitomybė, jei ir kai to dar nėra;
15. *PRIMENA*, kad kiekvienai valstybei tenka pagrindinė atsakomybė už savo ekonominę, aplinkos bei socialinę vystymąsi ir už DVT tikslų įgyvendinimą, atkreipiant dėmesį į Sutartyse įtvirtinto subsidiarumo principo vaidmenį. *PABRĖŽIA*, kad siekiant įgyvendinti Darbotvarkę iki 2030 m. reikia skaidrumo ir atsakomybės, todėl *PRIPAŽIŠTA*, kad reikia stiprinti Europos Sąjungos Tarybos, Europos Parlamento (EP), Europos Komisijos ir kitų suinteresuotųjų subjektų, visų pirma Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto (EESRK) ir Europos regionų komiteto (RK), kurie įgyvendinant DVT atstovauja regionų ir vietos valdžios institucijoms, bendradarbiavimą, siekiant padidinti Europos Sąjungos ir jos valstybių narių vienybę ir jų bendro darbo suderinamumą, kad būtų paspartintas Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimas, nes labai svarbu sprendimus pritaikyti prie vietos aplinkybių ir užtikrinti jų rėmimą veiksmingai vykdant vertikalios ir horizontalios koordinavimo veiksmus;
16. šiuo atžvilgiu *AKCENTUOJA*, kokia svarbi yra 2023 m. ES atliekama Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo pažangos savanoriška peržiūra, kaip sąžininga, įrodymais pagrįsta, į veiksmus orientuota bei ateities perspektyvomis grindžiama Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo peržiūra, įskaitant jos ataskaitas dėl politikos suderinamumo vidaus ir išorės veiksmų srityje. *RAGINA* Komisiją savo politikos darbotvarkėje teikti pirmenybę politikos suderinamumui darnaus vystymosi labui ir užtikrinti, kad visa naujoji Komisijos narių kolegija pasidalytų atsakomybe už Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimą, kaip reikalaujama jų įgaliojimuose raštuose, ir naudotis išsamia įgyvendinimo sistema, kiek leidžia turimi ištekliai ir mechanizmai, siekiant:

- 16.1 integruoti politikos suderinamumo darnaus vystymosi labui principus į politikos ciklą, įskaitant planavimą, biudžeto sudarymą, politikos ir programų įgyvendinimą ir stebėseną, parengiant suderinamumo priemones, be kita ko, atliekant ES pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų poveikio vertinimus, patvirtinant strateginio prognozavimo metodą ir sprendžiant klausimus dėl tarpusavio sąsajų (sinergijų, kompromisų ir šalutinio poveikio), susijusių su Darbotvarke iki 2030 m.;
- 16.2 stiprinti mechanizmus, kuriais gerinamas integruotas politikos formavimas, programavimas ir stebėseną;
- 16.3 bendradarbiauti su suinteresuotaisiais subjektais, siekiant juos įtraukti į politikos ciklo etapus, atkuriant įtraukią daugiašalę suinteresuotųjų subjektų platformą vedant atvirą dialogą su EESRK ir RK;
- 16.4 toliau skatinti DVT pritaikymą vietos kontekstui, be kita ko, vykdant JRC mokslinius tyrimus, siekiant įgyvendinti Tarybos išvadas „DARBOTVARKĖS IKI 2030 M. PLĖTOJIMAS, KAD BŪTŲ PASIEKTI TIKSLAI. DVT PRITAIKYMO VIETOS KONTEKSTUI PASPARTINIMAS“;
- 16.5 sudaryti palankias sąlygas reguliariai atlikti poveikio vertinimus, be kita ko, žmogaus teisių ir lyčių lygybės atžvilgiu, kad būtų galima stebėti pažangą ir didinti skaidrumą bei atskaitomybę tiek darant pažangą politikos suderinamumo darnaus vystymosi labui srityje pagal 17.14.1 DVT rodiklį, tiek įgyvendinant politiką ir programas pagal geresnio reglamentavimo priemonių rinkinį;
17. *RAGINA* Komisiją ir EIVT skatinti laikytis darnaus požiūrio į politikos suderinamumą darnaus vystymosi labui ES išorės veiksmuose, įskaitant galimas sinergijas ir kompromisus, taip pat tarpvalstybinio poveikio atžvilgiu, ypač atsižvelgiant į politikos poveikį šalims partnerėms, tam, kad, nedarant poveikio būsimai daugiametei finansinei programai, pirmenybė būtų teikiama tvarių finansinių priemonių naudojimui ir būtų toliau remiamasi Europos semestru laikantis Darbotvarkės iki 2030 m. ir jos DVT. Be to, *PABRĖŽIA*, kad strategija „Global Gateway“ yra svarbi investicijomis grindžiamo vystomojo bendradarbiavimo strategija, įtraukta į platesnę ES iniciatyvą, kuria siekiama padėti šalims partnerėms įgyvendinti Darbotvarkę iki 2030 m. kartu sutelkiant dėmesį į DVT laikantis juos tarpusavyje susiejančio požiūrio.